

Remissvar avseende betänkandet om Genomförande av Plattformsdirektivet SOU 2026:03

Företagarna har beretts möjlighet att svara på remissen om implementering av plattformsdirektivet.

Inledning och sammanfattning av utredningens förslag

Utredningen föreslår att Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2831 om plattformarbete genomförs genom införandet av en ny lag om plattformarbete.

Förslaget innebär i huvudsak följande:

- Att genomförandet av EU-direktivet ska införas i en särskild lag.
- En rättslig presumtion för arbetstagarstatus baserad på kriterier kopplade till "ledning och kontroll".
- Särskilda regler om Arbetsmiljöverkets roll vid tillämpning av presumtionen.
- Omfattande reglering av algoritmisk styrning, inklusive krav på transparens, information och mänsklig kontroll.
- Långtgående informations- och rapporteringsskyldigheter gentemot myndigheter, särskilt Arbetsmiljöverket och Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).
- Informationsskyldighet gentemot arbetstagarorganisationer.
- Utökade tillsynsbefogenheter för IMY och Arbetsmiljöverket samt skadeståndsansvar.
- En preskriptionstid om fem år för vissa anspråk.

Företagarnas inställning

Företagarna ser positivt på att direktivet genomförs genom en särskild lag samt att utredningen i stora delar har hållit sig nära direktivets ordalydelse. Detta bidrar till harmonisering inom EU.

Samtidigt konstaterar vi att utredningen i begränsad utsträckning har beaktat de praktiska konsekvenserna för företag, särskilt små och medelstora företag. Plattformsekonomin präglas av aktörer med begränsade administrativa resurser, och de föreslagna reglerna innebär en betydande ökning av administrativa krav och krav på personella resurser och tid.

Företagarnas remissvar utgår i stor utsträckning från de synpunkter som framförts av berörda företag inom plattformsekonomin. Företagens synpunkter är i många delar representativa för branschen som helhet.

Företagarna har därutöver gjort en egen analys av utredningens förslag, särskilt vad gäller konsekvenser för företag, administrativa kostnader samt risker kopplade till hantering av affärskänslig information.

Vår övergripande bedömning är att flera av de mest problematiska delarna av förslaget har sin grund i direktivets utformning. Samtidigt finns ett betydande nationellt utrymme att mildra dessa effekter, vilket enligt vår mening inte fullt ut har utnyttjats.

Generella synpunkter

Företagarna delar ambitionen att förbättra villkoren för personer som utför plattformsarbete. Samtidigt är det avgörande att regleringen utformas på ett sätt som är proportionerligt, rättssäkert och anpassat till svenska förhållanden, inte minst den svenska arbetsmarknadsmodellen och näringslivets struktur.

De föreslagna reglerna innebär sammantaget en omfattande administrativ börda för företag. Detta gäller särskilt de krav som avser rapportering till flera myndigheter, dokumentation av interna processer samt informationsskyldighet gentemot arbetstagarorganisationer. För många företag, särskilt små och medelstora aktörer, innebär detta en betydande omställning som kräver investeringar i IT-system, juridisk kompetens och administrativa funktioner. Till skillnad från större företag saknar dessa aktörer ofta dedikerade resurser för regelfetterlevnad, vilket innebär att den administrativa belastningen i praktiken faller direkt på verksamheten.

Den administrativa bördan förstärks ytterligare av att flera centrala begrepp i regelverket är otydligt definierade. Begrepp som "ledning och kontroll" och "regelbunden basis" lämnar utrymme för tolkning, vilket skapar osäkerhet kring när och hur reglerna ska tillämpas. Detta riskerar att leda till en försiktighetsdriven efterlevnad, där företag överrapporterar eller inför mer långtgående interna processer än vad som faktiskt krävs, enbart för att minimera rättsliga risker. En sådan utveckling ökar kostnaderna ytterligare och motverkar syftet att skapa ett tydligt och förutsebart regelverk.

Vidare finns en påtaglig risk att regleringen leder till röjande av företagshemligheter. De uppgifter som kan komma att omfattas av rapporterings- och informationskrav utgör i många fall kärnan i företagets affärsmodeller, såsom algoritmisk logik, matchningssystem och operativa processer. Även om uppgifterna inte lämnas ut i sin helhet kan kombinationen av olika informationskrav innebära att känslig information indirekt röjs.

En särskilt problematisk aspekt är relationen till dataskyddsförordningen (GDPR). Flera av de skyldigheter som föreslås i utredningen, exempelvis krav på transparens kring automatiserade beslut, informationsskyldighet och krav på mänsklig granskning, motsvarar i stor utsträckning redan befintliga krav enligt GDPR. Utan ett tydligt klagörande av hur regelverken förhåller sig till varandra finns en betydande risk för dubbelreglering. Detta skapar inte bara ökade kostnader utan även rättsosäkerhet, eftersom företag kan behöva navigera mellan två delvis överlappande men inte fullt ut harmoniserade regelverk.

Sammantaget innebär detta att regleringen riskerar att bli både komplex och svåröverskådlig, vilket särskilt drabbar mindre företag och kan hämma innovation och utveckling inom plattformsekonomin i övrigt.

Risk för överimplementering

Även om utredningen i stora delar har haft ambitionen att ligga nära direktivet finns det flera områden där den föreslagna regleringen riskerar att gå längre än vad som är nödvändigt för att uppfylla EU-rättens krav. Detta gäller särskilt omfattningen av informations- och rapporteringsskyldigheter. Kraven framstår i flera delar som mer långtgående än vad direktivet förutsätter, både vad gäller vilken information som ska lämnas och hur ofta rapportering ska ske. I kombination med otydliga definitioner riskerar detta att leda till en betydligt mer ingripande reglering i praktiken än vad som följer av direktivet.

Även regleringen kring automatiserat beslutsfattande och algoritmisk styrning ger intryck av att gå längre än nödvändigt. I synnerhet gäller detta hur bevisbördan föreslås fördelas samt hur kraven på mänsklig granskning kan komma att tolkas. Om dessa bestämmelser tillämpas extensivt finns en risk att företag i praktiken tvingas införa manuella kontrollmoment i system som i dag bygger på automatiserade realtidsbeslut. Detta skulle innebära betydande effektivitetsförluster och i vissa fall även försämrad säkerhet. Den föreslagna preskriptionstiden om fem år är ytterligare ett exempel på överimplementering. Som även andra remissinstanser har framhållit saknar direktivet krav på en sådan tidsfrist, och förslaget avviker tydligt från etablerade svenska arbetsrättsliga principer.

Sammantaget innebär dessa inslag att Sverige riskerar att införa ett mer långtgående regelverk än andra medlemsstater. Detta kan försämra svenska företags konkurrenskraft och skapa snedvridningar på den inre marknaden.

Mot denna bakgrund är det av stor vikt att Sverige vid genomförandet av direktivet noggrant prövar vilka delar som är nödvändiga och avstår från att införa ytterligare krav som inte tydligt följer av EU-rätten. Detta är särskilt viktigt i ljuset av den redan betydande administrativa börda som regelverket medför.

Detaljerade synpunkter på vissa förslag

Nedan följer detaljerade synpunkter på vissa förslag som Företagarna anser vara särskilt problematiska.

Kap 3 i lagförslaget

Algoritmisk verksamhetsledning och automatiserat beslutsfattande (lagförslagets kap 3 i huvudsak)

(jfr artiklarna 6–10 i plattformsdirektivet, motsvarande 3 kap. i lagförslaget)

Utredningens förslag i 3 kap. syftar till att genomföra direktivets bestämmelser om algoritmisk styrning, transparens och mänsklig kontroll. Bestämmelserna bygger framför allt på artiklarna 6–10 i direktivet, som reglerar övervakning, automatiserat beslutsfattande och informationsskyldighet.

Den svenska implementeringen innebär att dessa bestämmelser konkretiseras genom detaljerade krav på dokumentation, information och kontroll av automatiserade system.

Sammantaget innebär detta en långtgående reglering av hur företag får organisera och bedriva sin verksamhet, särskilt i digitala plattformar där automatisering utgör en central funktion.

Transparens kring algoritmisk styrning

(artikel 6 i direktivet → 3 kap. 6–10 §§ i lagförslaget)

Utredningen föreslår att plattformar ska informera om hur automatiserade system används för att övervaka, styra och utvärdera arbete.

Även om transparens är ett legitimt syfte, innebär den föreslagna regleringen betydande praktiska och rättsliga utmaningar.

För det första finns en tydlig överlappning med GDPR. Enligt dataskyddsförordningen är företag redan skyldiga att informera om förekomsten av automatiserat beslutsfattande, den underliggande logiken i systemen samt konsekvenserna för den registrerade.

Detta innebär att stora delar av de krav som följer av artikel 6 redan är reglerade. Utredningen saknar dock en tydlig analys av hur dessa regelverk ska samspela.

Risken är därför att företag tvingas utveckla parallella informationssystem för att uppfylla både GDPR och plattformsdirektivet, vilket leder till risk för dubbel administration, ökade kostnader och rättsosäkerhet för företagen.

För det andra innebär kraven en risk för att affärskritisk information exponeras. Algoritmisk styrning utgör i många fall kärnan i plattformars affärsmodeller, och även en relativt övergripande beskrivning av systemen kan ge insyn i hur dessa fungerar.

Detta är särskilt problematiskt för mindre företag, som ofta konkurrerar genom innovativa tekniska lösningar och där skyddet för affärshemligheter är avgörande.

Begränsningar av automatiserat beslutsfattande

(artikel 8 i direktivet → 3 kap. 11–14 §§ i lagförslaget)

företagarna

Direktivet innehåller bestämmelser om att vissa typer av beslut inte får fattas enbart genom automatiserade system, särskilt när de har betydande konsekvenser för individen.

Utredningen genomför detta genom bestämmelser som innebär krav på mänsklig inblandning i vissa beslut samt möjlighet till överprövning.

Företagarna har identifierat flera problem.

För det första riskerar bestämmelserna att tolkas på ett sätt som går längre än vad direktivet kräver. Direktivet syftar inte till att förbjuda automatiserade beslut, utan till att säkerställa att det finns rättssäkerhetsgarantier.

Om den svenska regleringen tolkas som att varje enskilt beslut måste granskas manuellt riskerar detta att få mycket långtgående konsekvenser.

För plattformar inom exempelvis transportsektorn är automatiserade realtidsbeslut avgörande för en effektiv matchning mellan utbud och efterfrågan, säkerhet (exempelvis avvikelser i körmonster) samt snabb hantering av incidenter.

Som också framgår av branschaktörer kan automatiserade beslut i vissa fall vara direkt kopplade till säkerhet för både användare och utförare.

Ett krav på omfattande manuell granskning skulle därför inte bara innebära ökade kostnader, utan även riskera att försämra funktionaliteten och säkerheten i systemen samt hämma innovationskraften i nya affärsformer.

Bevisbörda vid automatiserade beslut

(författningskommentar till artikel 8 → svensk tillämpning i 3 kap.)

Utredningen anger att det i en tvist kan vara tillräckligt att en person gör gällande att ett beslut varit automatiserat, varefter bevisbördan övergår på plattformen.

Detta innebär ett avsteg från grundläggande processrättsliga principer i svensk rätt. Ur ett företagsperspektiv innebär detta ökad rättsosäkerhet, svårigheter att förutse rättsliga utfall och behov av omfattande dokumentation av varje beslut.

För mindre företag, som saknar avancerade loggningssystem, innebär detta en särskild utmaning.

Vi anser därför att bevisbördan bör fördelas i enlighet med etablerade principer, där den som påstår något också ska styrka detta.

Krav på mänsklig granskning och intervention

(artikel 9 i direktivet → 3 kap. 14 § i lagförslaget)

Direktivet föreskriver att personer ska ha rätt till mänsklig granskning av vissa beslut. Utredningen genomför detta genom att ställa krav på att plattformar ska säkerställa sådan granskning. Även här finns en risk för överimplementering. Det är viktigt att skilja mellan rätt till efterhandsprövning och krav på förhandsgranskning.

Om bestämmelsen tolkas som att alla beslut måste granskas manuellt innan de verkställs, innebär detta i praktiken ett förbud mot automatiserade system i realtid.

En sådan tolkning skulle få mycket långtgående konsekvenser och riskerar att göra vissa affärsmodeller omöjliga att bedriva.

Dataskydd och konsekvensbedömningar

Företagarna

Adress: Rådmanngatan 40 113 57 Stockholm
www.foretagarna.se | info@foretagarna.se | 08-406 17 00

(artikel 7 i direktivet → motsvarande bestämmelser i 3 kap.)

Direktivet innehåller krav på att plattformar ska bedöma risker med automatiserade system. Även här finns en tydlig koppling till GDPR, som redan ställer krav på s.k. DPIA (Data Protection Impact Assessments).

Utredningen behandlar inte tillräckligt hur dessa regelverk ska samordnas.

Risken är att företag måste genomföra dubbla konsekvensbedömningar, vilket innebär ökade administrativa kostnader, risk för dubbelarbete, otydlighet kring vilka krav som gäller.

Kapitel 4 i lagförslaget

Informationsskyldighet och samråd med arbetstagarorganisationer (motsvarande kap 4 i lagförslaget)

(jfr artiklarna 9 och 14 i plattformsdirektivet, motsvarande 4 kap. i lagförslaget)

Utredningen föreslår i 4 kap. att digitala arbetsplattformar ska vara skyldiga att lämna omfattande information till arbetstagarorganisationer samt att möjliggöra inflytande och samråd i frågor som rör algoritmisk styrning och arbetsledning.

Bestämmelserna bygger i huvudsak på artikel 9 i direktivet, som föreskriver rätt till information och samråd, samt artikel 14, som ger organisationer rätt att företräda personer som utför plattformarbete.

Den svenska implementeringen innebär dock att dessa rättigheter konkretiseras på ett sätt som riskerar att få mer långtgående praktiska konsekvenser än vad direktivet kräver.

Omfattningen av informationsskyldigheten

(artikel 9 → 4 kap. 1–3 §§ i lagförslaget)

Utredningen föreslår att plattformar ska lämna information till samtliga arbetstagarorganisationer som har medlemmar som utför arbete via plattformen.

Detta innebär i praktiken att information kan behöva lämnas till ett stort antal organisationer, även i situationer där plattformen inte har kollektivavtal, relationen till organisationerna är begränsad och eventuellt medlemskap är oklart eller svårbedömt.

Direktivet uppställer krav på information och samråd, men lämnar ett betydande utrymme för nationell anpassning. Den svenska implementeringen riskerar här att gå längre än nödvändigt genom att inte tillräckligt avgränsa kretsen av mottagare.

Ur ett företagsperspektiv innebär detta en betydande administrativ belastning, behov av att identifiera och hantera flera parallella relationer samt risk för inkonsekvent informationshantering.

För företag, som saknar etablerade strukturer för arbetsgivarrelationer, innebär detta en särskilt stor utmaning.

Typen av information som ska lämnas enligt förslaget

(artikel 6 och 9 → 4 kap. samt koppling till 3 kap. i lagförslaget)

Informationsskyldigheten omfattar i praktiken uppgifter om algoritmisk styrning, beslutslogik, arbetsorganisation samt övervakningssystem.

Detta följer av direktivets krav på transparens i artikel 6 samt samråd enligt artikel 9.

Problemet är att dessa uppgifter i många fall utgör kärnan i företagens affärsmodeller.

Även om direktivet erkänner behovet av transparens, saknas tydliga mekanismer för att skydda företagshemligheter i denna informationsöverföring. Den svenska utredningen hanterar inte denna problematik tillräckligt utförligt.

Det finns därmed en konkret risk att affärskritisk information sprids till externa aktörer, tekniska lösningar kan återskapas eller analyseras av konkurrenter, incitamenten att investera i innovation minskar.

För mindre företag, som ofta konkurrerar genom just tekniska lösningar och effektivitet, är detta särskilt problematiskt.

Särskilt om sekretess och skydd för företagshemligheter i relation till arbetstagarorganisationer

En central brist i förslaget är att sekretesskyddet inte är tillräckligt utvecklat i relation till arbetstagarorganisationer.

Till skillnad från myndigheter omfattas inte dessa av samma tydliga och etablerade sekretessregler. Även om vissa mekanismer för hantering av känslig information föreslås, framstår dessa som otillräckliga.

Detta skapar en asymmetri där företag är skyldiga att lämna ut information, men saknar tillräckliga garantier för hur den hanteras i kombination med de omfattande informationskraven innebär detta en systematisk risk för röjande av företagshemligheter.

Mot denna bakgrund anser Företagarna att det bör införas ett uttryckligt sekretesskydd även hos mottagande organisationer, tydliga begränsningar av vilken information som omfattas och en uttrycklig möjlighet att undanta särskilt känslig information.

Särskilt om förhållandet till GDPR och informationsskyldigheten till arbetstagarorganisationer

Informationsskyldigheten aktualiserar även frågor om personuppgiftsbehandling.

När information delas med arbetstagarorganisationer kan det innefatta personuppgifter om enskilda arbetstagare, prestationsdata, beteendemönster vilket innebär att GDPR blir direkt tillämpligt.

Utredningen analyserar inte tillräckligt hur dessa regelverk ska samverka. Risken är att företag åläggs att lämna ut uppgifter enligt plattformsdirektivet, samtidigt begränsas av GDPR:s krav på dataminimering och ändamålsbegränsning. Detta skapar en rättslig osäkerhet som är särskilt svårhanterlig för mindre företag.

Företagarna anser att detta bör analyseras ytterligare och uttryckas mer utförligt i lagtexten.

Kapitel 5 i lagförslaget

Om skyldighet att lämna information om personer som utför plattformarbete

(jfr artikel 12 och 13 i plattformsdirektivet, motsvarande utredningens förslag i 5 kap. 2 § lagen om plattformarbete)

Utredningen föreslår att digitala arbetsplattformar ska vara skyldiga att lämna uppgifter om personer som utför arbete via plattformen, inklusive uppgifter om arbetets omfattning och villkor. Bestämmelsen tar sin utgångspunkt i direktivets krav på transparens och informationsdelning, särskilt artikel 12 (övervakning och rapportering) och artikel 13 (tillgång till relevant information för myndigheter). I den svenska implementeringen, genom 5 kap. 2 §, konkretiseras dessa krav på ett sätt som innebär en relativt långtgående och detaljerad uppgiftsskyldighet.

Denna typ av informationsskyldighet aktualiserar flera komplexa frågor, inte minst i förhållande till dataskyddsregelverket. De uppgifter som ska lämnas är i många fall personuppgifter och kan även omfatta känsliga eller indirekt identifierbara uppgifter om individers arbetsmönster, prestationer och beteenden. Enligt GDPR gäller redan långtgående krav på ändamålsbegränsning, dataminimering, transparens och laglig grund för behandling.

Mot denna bakgrund finns en tydlig risk för dubbelreglering. Företag som redan uppfyller kraven enligt GDPR riskerar nu att behöva anpassa sina system ytterligare för att möta parallella krav enligt plattformsdirektivet. Detta gäller särskilt eftersom direktivet inte fullt ut harmoniserar med GDPR:s systematik, utan snarare inför ett sektorsspecifikt parallellt regelverk.

Det saknas i utredningen ett tillräckligt tydligt resonemang kring hur dessa regelverk ska samverka. Detta riskerar att leda till bland annat osäkerhet kring rättslig grund för behandling, motstridiga krav på dataminimering kontra rapporteringsplikt och behov av dubbla processer för informationshantering. För mindre företag, som ofta saknar avancerade dataskyddsfunktioner, innebär detta en särskilt betungande situation.

Vidare innebär kravet en betydande administrativ belastning. Plattformsekonomin kännetecknas av en dynamisk arbetskraft, där antalet personer som utför arbete kan variera kraftigt över tid. Att kontinuerligt samla in, strukturera, kvalitetssäkra och rapportera denna information kräver omfattande resurser, både tekniska och organisatoriska.

Om uppdateringsskyldigheten av viss information

(jfr artikel 12.5 i direktivet, motsvarande 5 kap. 3 § i lagförslaget)

Utredningen föreslår att informationen ska uppdateras regelbundet, i praktiken var sjätte månad.

Denna bestämmelse utgår från direktivets krav på att information ska hållas aktuell. I den svenska implementeringen har detta konkretiserats till en återkommande rapporteringscykel, vilket i praktiken innebär en löpande administrativ process.

Ur ett företagsperspektiv framstår denna frekvens som problematisk. Plattformsekonomin präglas av hög rörlighet och variation i arbetsinsatser. För många aktörer, särskilt inom transport- och gig-sektorn, kan arbetsvolymerna förändras dagligen eller veckovis.

Att halvårsvis sammanställa detaljerad information innebär därför inte en enkel uppdatering, utan i praktiken en omfattande datainsamlings- och analysprocess. För små och medelstora företag, som saknar automatiserade rapporteringssystem, innebär detta ett betydande manuellt arbete.

Den administrativa bördan förstärks ytterligare av att det inte tydligt framgår exakt vilken tidsperiod som ska rapporteras, hur detaljerad informationen ska vara samt hur förändringar ska definieras och avgränsas. Denna otydlighet riskerar att leda till överrapportering och därmed ytterligare ökade kostnader.

Mot denna bakgrund bör regeringen överväga att begränsa uppdateringsskyldigheten till ”väsentliga förändringar” och eller införa mer flexibla rapporteringsintervall.

Om kompletterande informationsskyldighet på begäran

(jfr artikel 13.2 i direktivet, motsvarande 5 kap. 4 § i lagförslaget)

Utredningen föreslår att Arbetsmiljöverket ska kunna begära ytterligare information vid behov. Denna bestämmelse har sin grund i direktivets krav på att behöriga myndigheter ska ha tillgång till relevant information för tillsyn. I den svenska implementeringen ges myndigheten ett relativt brett utrymme att begära kompletterande uppgifter.

Även om detta är förståeligt ur ett tillsynsperspektiv innebär bestämmelsen en betydande osäkerhet för företagen. Det saknas tydliga ramar för bland annat vilken typ av information som kan begäras, hur omfattande dessa begäranden kan vara och vilka begränsningar som gäller.

Detta skapar en situation där företag måste upprätthålla en ständig beredskap för att kunna svara på myndighetsförfrågningar, vilket i sig innebär en administrativ börda och kostnad.

Det finns även en risk att denna bestämmelse används för att begära in mycket detaljerad information om tekniska system, inklusive algoritmer och beslutslogik. Detta knyter an till direktivets regler om algoritmisk transparens särskilt (artiklarna 6–10), men riskerar i praktiken att gå längre än vad som är nödvändigt.

För företag vars verksamhet bygger på avancerade algoritmiska system kan detta innebära att centrala delar av affärsmodellen exponeras.

Mot denna bakgrund bör bestämmelsen begränsas genom ett uttryckligt krav på att informationen ska vara nödvändig och proportionerlig i det enskilda fallet.

Om förhållandet till företagshemligheter

(jfr artikel 10 i direktivet, motsvarande bl.a. 5 kap. samt 4 kap. i lagförslaget)

Ett genomgående problem i utredningens förslag är att skyddet för företagshemligheter inte behandlas tillräckligt utförligt.

De uppgifter som omfattas av informationsskyldigheten kan i många fall utgöra kärnan i företagets verksamhet, såsom exempelvis algoritmisk styrning, matchningslogik, optimeringssystem och operativa processer.

Även om sekretess föreslås gälla hos myndigheter är detta skydd inte absolut. Det finns en risk att uppgifter lämnas ut inom ramen för rättsliga processer, indirekt röjs genom sammanställningar samt sprids vidare via andra informationskanaler.

Vidare bör det särskilt uppmärksammas att direktivet, genom sina regler om transparens och informationsdelning, inte fullt ut adresserar skyddet för företagshemligheter. Detta innebär att det finns ett nationellt utrymme att stärka skyddet i den svenska implementeringen.

En ytterligare risk uppstår genom kombinationen av olika bestämmelser, där information som lämnas till myndigheter kan komma att efterfrågas även av arbetstagarorganisationer enligt andra delar av lagen.

Mot denna bakgrund anser Företagarna att det bör införas ett uttryckligt undantag för företagshemligheter och ett väsentligt förstärkt sekretesskydd som tydligt omfattar denna typ av uppgifter.

Ytterligare problematiska delar i direktivet (relevanta för kapitel 5 i lagförslaget)

Utöver artiklarna 12–13 finns även andra delar av direktivet som, i kombination med kapitel 5 i förslaget, riskerar att skapa särskilda problem för mindre företag.

Algoritmisk transparens (artiklarna 6–8 → 3 kap i lagförslaget)

Kraven på transparens kring algoritmisk styrning, i kombination med informationsskyldigheten i kapitel 5, innebär att företag kan behöva lämna ut omfattande information om hur deras system fungerar.

För små företag innebär detta tekniska svårigheter att dokumentera systemen, risk att affärshemligheter exponeras samt ett eventuellt ökat behov av juridisk expertis.

Särskilt om skadestånd, preskriptionstid, sanktioner och tillsyn

(jfr artiklarna 13, 17–19 i direktivet, motsvarande 7–8 kap. i lagförslaget)

Utredningen föreslår ett system med tillsyn, sanktioner och skadeståndsansvar vid överträdelser av lagen. Bestämmelserna bygger i huvudsak på artikel 13 (rätt till prövning och rättsmedel, artikel 17–18 (skydd mot repressalier och bevisbörda) och artikel 19 (sanktioner).

Skadeståndsansvar

(8 kap. i lagförslaget)

Utredningen föreslår att företag ska kunna bli skadeståndsskyldiga vid överträdelser av bestämmelserna. Detta omfattar bl.a. brister i informationsskyldighet, felaktig hantering av automatiserade beslut samt överträdelser av rättigheter kopplade till transparens.

Även om ett sådant system är i linje med direktivet innebär det i praktiken en betydande riskexponering för företag. I kombination med otydliga definitioner, omfattande informationskrav och komplexa dataskyddsfrågor skapas en situation där företag riskerar att bli skadeståndsskyldiga även vid oavsiktliga eller svårbedömda överträdelser.

För små företag, utan omfattande juridiska resurser, innebär detta en särskilt hög risk.

Om preskriptionstid

(artikel 19 → 8 kap. 3 § i lagförslaget)

Utredningen föreslår en preskriptionstid om fem år.

Eftersom direktivet inte ställer krav på en sådan tidsfrist innebär detta en nationell skärpning. En så lång preskriptionstid innebär att företag under lång tid måste bevara dokumentation, kunna redogöra för beslut och processer, hantera potentiella tvister.

Detta ökar den administrativa bördan ytterligare och avviker från etablerade arbetsrättsliga principer i Sverige. Företagarna anser att preskriptionstiderna måste anpassas till nuvarande svensk arbetsrätt.

Om tillsyn och sanktionssystem

(7 kap. i lagförslaget → artikel 19 i direktivet)

Utredningen föreslår att tillsyn ska utövas av både Arbetsmiljöverket, AV, och Integritetsskyddsmyndigheten, IMY. Detta innebär en risk för dubbel tillsyn, överlappande krav samt olika tolkningar av regelverket. I kombination med de omfattande materiella kraven i lagen skapar detta ett komplext och svåröverskådligt system.

Företagarna anser därför att det bör införas tydligare regler för när eventuella skadestånd kan tillämpas och att de inte ska kunna tillämpas ”dubbelt” för samma typ av brist både av IMY och av AV. Vidare anser Företagarna att sanktionssystemet måste bli mer proportionerligt och det bör finnas utrymme för att sätta ned eller helt ta bort skadeståndsanspråk för direkta misstag och andra oavsiktliga felaktigheter.

Särskilt om konsekvensanalysen i utredningen

Utredningens konsekvensanalys framstår som otillräcklig i flera avseenden. Särskilt saknas en fördjupad analys av de administrativa kostnaderna för företag. De kostnader som följer av rapportering, systemanpassning och regelefterlevnad riskerar att bli betydande, särskilt för små företag.

Vidare saknas en tydlig analys av hur regleringen påverkar företagets konkurrenskraft och innovationsförmåga, något som är av väsentlig betydelse för ett litet land som Sverige. Inte heller behandlas i tillräcklig utsträckning risken för röjande av företagshemligheter i utredningen.

Mot bakgrund av utredningens uppdrag anser Företagarna att konsekvensanalysen borde ha varit mer utvecklad och i högre grad beaktat näringslivets struktur och förutsättningar.

Avslutande kommentarer

Vi ser positivt på ambitionen att skapa tydligare regler för plattformarbete samt att direktivet genomförs genom en särskild lag. Samtidigt anser vi att lagförslaget i nuvarande form innebär betydande risker för företag, särskilt vad gäller administrativ börda och skydd för företagshemligheter.

Vi anser därför att förslaget bör justeras för att säkerställa proportionalitet, minska regelbördan och stärka skyddet för affärskänslig information. Utan sådana justeringar finns en risk att regleringen får negativa konsekvenser för innovation, konkurrenskraft och företagande i Sverige.

Regleringen av algoritmisk styrning, i kombination med direktivets artiklar 6–10, innebär en av de mest långtgående förändringarna för företag inom plattformsekonomin.

De samlade effekterna är omfattande krav på dokumentation och transparens, risk för dubbelreglering i förhållande till GDPR, betydande administrativa kostnader, risk för röjande av företagshemligheter och osäkerhet kring hur automatiserade system får användas. För små och medelstora företag är dessa krav särskilt betungande, eftersom de ofta saknar resurser att utveckla komplexa system för efterlevnad.

Företagarna anser därför att regleringen bör tydligare avgränsas till vad direktivet faktiskt kräver, förhållandet till GDPR måste klargöras, skyddet för företagshemligheter måste stärkas och det måste säkerställas att automatiserade realtidsbeslut fortsatt är tillåtna.

Kapitel 5 i lagförslaget i kombination med direktivets artiklar 6–13, utgör en av de mest ingripande delarna av regelverket ur ett bredare företagsperspektiv.

De samlade effekterna av förslaget innebär en omfattande och återkommande administrativ belastning, betydande kostnader för systemanpassning och regelefterlevnad, risker kopplade till röjande av affärskänslig information, rättsosäkerhet i förhållande till GDPR som i sin tur innebär särskilda utmaningar för små och medelstora företag.

Vi anser därför att regleringen i sin nuvarande form inte uppfyller kraven på proportionalitet.

För att uppnå en bättre balans mellan tillsynsintresset och företagens förutsättningar bör bestämmelserna preciseras och begränsas, samordnas tydligare med GDPR och kompletteras med ett starkare skydd för företagshemligheter.

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef

Lise-Lotte Argulander
Näringspolitisk expert